

Financiële schulden (schema T4)

Artikel 3, 4° van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt om, in voorkomend geval, bij de toelichting van de jaarrekening een overzicht van de evolutie van de financiële schulden, dat opgesteld is conform schema T4, op te nemen.

Het agentschap heeft geen leningen of enige andere vorm van schuldfinanciering opgenomen. In dit verband is een overzicht van de evolutie van de financiële schulden dan ook niet relevant.

Financiële risico's

Gevolgen coronacrisis

Het voornaamste risico op dit moment blijft de impact van de heersende COVID19-pandemie op de korte en middellange termijn. Het is niet mogelijk om in te schatten hoe lang de huidige maatregelen nog zullen worden gehandhaafd of welke de impact zal zijn op bijvoorbeeld de toekomstige bezoekersaantallen, zowel binnenlandse bezoekers als buitenlandse. Ook in de toekomstige periode zal dus goed gemonitord moeten worden op welke wijze dit zal evolueren en in de opeenvolgende aanpassingen van het meerjarenplan zullen daarom nog de nodige bijstellingen van de kredieten en ramingen moeten gebeuren.

Lopend juridisch geschil

Momenteel is er een beroepsprocedure lopend in een juridisch conflict met de voormalige concessionaris van de museumshop in DIVA.

Op 5 februari 2021 velde de Rechtbank van Eerste Aanleg een vonnis in deze zaak. De rechtbank stelde het AG volledig in haar gelijk. De concessieovereenkomst werd ontbonden en de tegenpartij werd veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding van 407.382,53 euro.

Op 16 februari 2021 lieten de raadslieden van S&D Boetiek BVBA echter weten in beroep te gaan tegen het vonnis van 5 februari 2021. Op de inleidingszitting op 29 maart 2021 voor het Hof van Beroep van Antwerpen werden de conclusietermijnen vastgesteld. Uitspraak van het arrest wordt verwacht begin 2022.

De raad van bestuur keurde op 10 juni 2021 inmiddels goed om de firma S&D Boetiek BVBA te dagvaarden in faillissement namens het AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed.

Het is momenteel dus nog onzeker welke financiële gevolgen samenhangen met dit juridisch geschil.

Dit dossier wordt mede opgevolgd door de stedelijke juridische dienst.

Schema T5: Toelichting bij de balans

Mutatiestaat van de vaste activa	Boekwaarde op 1/1	Aankopen	Verkopen	Overboeking	Herwaardering	Afschrijving en waardevermindering	Andere mutaties	Boekwaarde op 31/12
B. Financiële vaste activa	1.235	-	-	-	-	-	6.000	7.235
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	1.235						6.000	7.235
2. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten								-
3. OCMW-verenigingen								-
4. Andere financiële vaste activa								-
C. Materiële vaste activa	295.421	4.242.759	-	-	-	281.381	-	4.256.800
1. Gemeenschapsgoederen	295.421	4.242.759	-	-	-	281.381	-	4.256.800
a. Terreinen en gebouwen		3.615.554						3.615.554
b. Wegen en andere infrastructuur								-
c. Installaties, machines en uitrusting	200.535	163.312				130.648		233.199
d. Meubilair, kantooruitrusting en rollend materieel	94.886	463.893				150.733		408.046
e. Leasing en soortgelijke rechten								-
f. Erfgoed								-
2. Bedrijfsmatige materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-
a. Terreinen en gebouwen								-
b. Installaties, machines en uitrusting								-
c. Meubilair, kantooruitrusting en rollend materieel								-
d. Leasing en soortgelijke rechten								-
3. Andere materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-
a. Terreinen en gebouwen								-
b. Roerende goederen								-
D. Immateriële vaste activa	-					-		-

Mutatiestaat van het nettoactief					
A. Kapitaalssubsidies en schenkingen	Boekwaarde op 1/1	Toevoeging	Verrekening	Andere mutaties	Boekwaarde op 31/12
Budgettaire entiteit 1	2.527.408				2.527.408
Budgettaire entiteit 2					
Totaal	2.527.408				2.527.408
B. Gecumuleerd overschot of tekort	Boekwaarde op 1/1	Overschot of tekort van het boekjaar	Tussenkost gemeente aan OCMW	Andere mutaties	Boekwaarde op 31/12
Budgettaire entiteit 1	5.969.533	4.776.892			10.746.425
Budgettaire entiteit 2					
Totaal	5.969.533	4.776.892			10.746.425
C. Herwaarderingsreserves	Boekwaarde op 1/1	Toevoeging	Terugneming	Andere mutaties	Boekwaarde op 31/12
Budgettaire entiteit 1					
Budgettaire entiteit 2					
Totaal					
D. Overig nettoactief	Boekwaarde op 1/1	Wijziging kapitaal		Andere mutaties	Boekwaarde op 31/12
Budgettaire entiteit 1	10.337				10.337
Budgettaire entiteit 2					
Totaal	10.337				10.337
Totaal nettoactief	Boekwaarde op 1/1			Mutatie	Boekwaarde op 31/12
Budgettaire entiteit 1	8.507.278				13.284.169
Budgettaire entiteit 2					
Totaal	8.507.278				13.284.169

Verklaring van de materiële verschillen tussen de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven en de geraamde ontvangsten en uitgaven

Artikel 3, zesde lid, 4° van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt de opname van een verklaring van de materiële verschillen tussen de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven en de geraamde ontvangsten en uitgaven.

De vergelijking van de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven met de geraamde ontvangsten en uitgaven gebeurt voor de twee belangrijkste luiken van het budgettaire resultaat: het exploitatiesaldo en het investeringssaldo, zoals terug te vinden in het schema J2. Tevens wordt toegelicht op welke wijze het gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar (dus: 2019) nog werd gewijzigd. De ramingen die hierbij gehanteerd worden zijn de ramingen van de tweede aanpassing meerjarenplan, zoals voorgelegd aan de raad van bestuur van 18 november 2020 en de gemeenteraad van 14 december 2020.

Aanpassingen aan de ramingen (interne kredietaanpassingen en -verhogingen) zoals vastgelegd in het organisatiebeheersingssysteem zijn hierbij niet opgenomen, maar deze verschuivingen hebben geen effect op de onderstaande saldi.

Exploitatiesaldo

		Jaarrekening	Meerjarenplan
I. Exploitatiesaldo	(a-b)	5.894.413	-2.251.530
a. Ontvangsten		22.171.558	23.532.599
b. Uitgaven		16.277.145	25.784.129

Het exploitatiesaldo van 2020 is ongeveer 8,1 miljoen euro beter dan voorzien in de tweede aanpassing van het meerjarenplan. Dit is vooral te wijten aan meer dan 9,5 miljoen euro minderuitgaven ten opzichte van de voorziene kredieten voor 2020. Hier tegenover staan 'slechts' 1,4 miljoen euro minderontvangsten. De minderuitgaven en –ontvangsten staan uiteraard in rechtstreeks verband met de coronacrisis. Bij aanpassing 2 van het meerjarenplan gebeurden al de nodige bijstellingen van de kredieten om de gevolgen van de coronacrisis zo goed mogelijk in te schatten. Deze bijstellingen konden echter nog geen rekening houden met de tweede sluiting van de musea- en erfgoedinstellingen vanaf eind oktober. Daarnaast gebeurde er ook een omboeking van exploitatie- (aanpassing 2 van het meerjarenplan) naar investeringsuitgaven (jaarrekening) en omgekeerd.

De minderontvangsten ingevolge de coronacrisis worden evenwel deels weggewerkt doordat algemene werkingssubsidies sowieso volledig werden ingevorderd en door de verschuiving van investeringsontvangsten (ingeschreven bij aanpassing 2 van het meerjarenplan) naar exploitatieontvangsten (herboeking bij de opmaak van de jaarrekening).

De omboeking tussen investering en exploitatie wordt hieronder verder toegelicht, bij 'Investeringsaldo'.

Investeringssaldo

		Jaarrekening	Meerjarenplan
II. Investeringssaldo	(a-b)	-4.248.759	2.149.019
a. Ontvangsten			2.866.994
b. Uitgaven		4.248.759	717.975

Het investeringssaldo is 2020 6,4 miljoen euro minder dan voorzien bij de laatste aanpassing van het meerjarenplan. Dit komt doordat bij de opmaak van de jaarrekening enerzijds een aantal exploitatie- en investeringsuitgaven werden herboekt en anderzijds alle investeringsontvangsten kwamen te vervallen. Deze werden ofwel overgedragen als restkredieten 2020 naar 2021 (zie overzicht verder in deze Toelichting), ofwel omgeboekt naar exploitatie-ontvangsten.

Aan uitgavenzijde gaat het om de kosten voor de verbouwwerken van MOMU (3.615.553,87 euro) die initieel gebudgetteerd waren als exploitatie-uitgaven. Aan ontvangstenzijde gaat het om alle investeringsstoelages voor kunstaankopen en –restauraties, die nog werden omgeboekt naar een exploitatierekening (1.707.862,28 euro). Deze aankopen of restauraties komen immers niet in de vaste activa van het AG terecht, maar wel in die van de stad – als eigenaar van de collecties.

De overige kredieten voor investeringsontvangsten werden bij besluit van de raad van bestuur van 11 februari 2020 (jaarnummer 9), voor een totaalbedrag van 1.545.019,00 euro, overgedragen naar 2021. Aan uitgavenzijde werd voor 204.353,68 euro aan kredieten overgedragen. Bij de opmaak van de volgende aanpassing van het meerjarenplan zal worden bekeken op welke wijze deze kredieten best worden voorzien (exploitatie of investering).

Financieringssaldo

Het AG beschikt niet over kredieten voor financieringsuitgaven of –ontvangsten.

Beschikbaar budgettair resultaat

		Jaarrekening	Meerjarenplan
V. Budgettair resultaat van het boekjaar	(III+IV)	1.645.653	-102.511
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar		9.042.862	9.493.392
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat	(V+VI)	10.688.516	9.390.881
VIII. Onbeschikbare gelden			
IX. Beschikbaar budgettair resultaat	(VII-VIII)	10.688.516	9.390.881

Het positief exploitatiesaldo is voldoende groot om het negatief investeringssaldo te compenseren. Het AG sluit het **boekjaar 2020** af met een positief **budgettair resultaat** van 1,6 miljoen euro.

Bij de opmaak van deze jaarrekening, de eerste van dit nieuwe agentschap, is gebleken dat het **gecumuleerd budgettair resultaat van het vorig boekjaar** nog moest worden bijgesteld tegenover het schema M2 van aanpassing 2 van het meerjarenplan. De nieuwe, definitieve samenstelling van het gecumuleerd budgettair resultaat van het vorig boekjaar is terug te vinden achteraan dit hoofdstuk.

In totaal heeft het AG een **beschikbaar budgettair resultaat** van 10,7 miljoen euro. Hierin zijn onder meer de bestemde reserves vervat van de voormalige De Museumstichting SON, de betrokken onderdelen van de vzw Antwerpen Kunstenstad en vzw Vredescentrum. Volgens de gemaakte afspraken bij de oprichting van het AG zullen deze in de loop van het meerjarenplan verder worden bestemd voor de doeleinden waarvoor ze werden opgebouwd binnen die voormalige entiteiten.

Autofinancieringsmarge

Autofinancieringsmarge	Jaarrekening	Meerjarenplan
I. Exploitatiesaldo	5.894.413	-2.251.530
II. Netto periodieke aflossingen (a-b)		
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen		
b. Periodieke terugvordering leningen		
III. Autofinancieringsmarge (I-II)	5.894.413	-2.251.530

Aangezien het agentschap geen aflossingen heeft, is de veel positievere (gecorrigeerde) autofinancieringsmarge volledig het gevolg van het betere exploitatiesaldo.

Stedelijke restmiddelen

Voor een toelichting en berekening van de stedelijke restmiddelen wordt verwezen naar het besluit van de raad van bestuur van 29 juni 2021 (jaarnummer 28). Na deze zitting van de raad van bestuur gebeurden er nog enkele bijkomende correcties, met een beperkt effect op het budgettair resultaat (exploitatiesaldo) en de verdeelsleutel en dus ook op de berekening van de stedelijke restmiddelen.

Het college van burgemeester en schepenen besliste op 8 juli 2021 (jaarnummer 5652) het volgende met betrekking tot de stedelijke restmiddelen van AG Culturele Instellingen Antwerpen/Erfgoed.

Op basis van het voorlopige resultaat 2020 blijken stedelijke restmiddelen voor een bedrag van 1.736.659,00 euro.

50% van deze stedelijke restmiddelen, met name 868.330,00 euro, zal teruggestort worden aan de stad. Dit werd zo reeds boekhoudkundig in het resultaat van het AG verwerkt.

De overige 50% van de stedelijke restmiddelen, eveneens een bedrag van 868.330,00 EUR, zal worden herbestemd voor de werking van de culturele instellingen.

Bijlage: samenstelling gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar (2019)

Controle aansluiting algemene en budgettaire boekhouding - budgettaire entiteit 'AGB', 'APB' of 'Welzijnsvereniging' <i>Versie 08.05.2019</i>		 MENTSCHAP NNENLANDS ESTUUR BBC 2020	
AR	Debet	Credit	Saldo
55-0	12731490,24		
57	78322,58		
58	811,1		
Liquide middelen	12810623,92	0	12.810.623,92
4000	1099181,19		
4002		529,55	
404	136133		
405	3050,91		
411	27007,42		
4161	2085613,86		
4170	704130,81		
Vorderingen op korte termijn	4055117,19	529,55	4.054.587,64
440		4576794,24	
444		546323,31	
453		129,38	
455	204,72		
475		91015,23	
482		1515227,28	
489		1093064,36	
Schulden op korte termijn	204,72	7822553,8	- 7.822.349,08
Budgettair nettowerkkapitaal			
			9.042.862,48
499			-
Budgettair nettowerkkapitaal + wachtrekeningen			9.042.862,48
Resultaat van de budgettaire verrichtingen (budgettaire dagboeken volgens DR) Gecumuleerd budgettair resultaat (schema J2, rubriek VII)			
Verschil tussen algemene en budgettaire boekhouding			9.042.862,48
Verschil tussen algemene boekhouding en schema J2			9.042.862,48

Toelichting over kosten, opbrengsten, uitgaven en ontvangsten met een buitengewone invloed op het budgettaire resultaat en het overschot of tekort

Artikel 3, zesde lid, 5° van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt de opname van een toelichting over de kosten, opbrengsten, uitgaven en ontvangsten met een buitengewone invloed op het budgettaire resultaat van het boekjaar en het overschot of tekort van het boekjaar.

De **coronapandemie** heeft uiteraard zijn weerslag gehad op verschillende aspecten van de jaarrekening, zowel direct als indirect. In de mate van het mogelijke werd tijdens de tweede aanpassing van het meerjarenplan zeer concreet, maar met de toenmalige kennis, rekening gehouden met de impact van de coronacrisis. Dit werd ook toegelicht in de motivering van de wijzigingen. Na de afsluit van de opmaak van die tweede aanpassing (eind oktober 2020) volgde echter een nieuwe, opgelegde sluitingsperiode voor de culturele instellingen, die uiteraard ook nog impact heeft gehad op de kosten en opbrengsten van het AG.

De impact van de coronapandemie werd ook toegelicht in de beleidsevaluatie en de verklaring van de materiële verschillen.

Waarderingsregels

MAR		Onderwerp	afschrijving	
21	/21	Immateriële vaste activa	20%	5 jaar
22		Terreinen, gebouwen, wegen en andere infrastructuur	20%	5 jaar
23	/23	Installaties, machines, uitrusting	20%	5 jaar
24	/24	Meubilair, rollend materieel en kunstpatrimonium	20%	5 jaar
240	/240	Meubilair, kantooruitrusting en rollend materieel - gemeenschapsgoederen	20%	5 jaar
240000	/240000	Meubilair : aanschaffingswaarde	20%	5 jaar
240009	/240009	Meubilair : geboekte afschrijvingen		
241000	/241000	Rollend materieel : aanschaffingswaarde	20%	5 jaar
241009	/241009	Rollend materieel : geboekte afschrijvingen		
242	/242	Meubilair, kantooruitrusting en rollend materieel - gemeenschapsgoederen	20%	5 jaar
242000	/242000	ICT-hardware : aanschaffingswaarde	20%	5 jaar
242009	/242009	ICT-hardware : geboekte afschrijvingen		

Immateriële vaste activa

Plannen en studies ter voorbereiding van nieuwe projecten die niet kunnen toegewezen worden aan of niet opgenomen zijn in het materieel vast activa van het AG worden hier opgenomen vanaf een bedrag van 2.500,00 euro excl. btw. Verder worden bij het AG in deze rubriek ook de concessies, octrooien, licenties, knowhow, merken en andere soortgelijke rechten opgenomen vanaf een bedrag van 2.500,00 euro excl. btw.

Materiële vaste activa

Het AG neemt nieuwe projecten vanaf een bedrag van 2.500,00 euro excl. btw op in haar materiële vaste activa die bijdragen tot de opwaardering of de instandhouding van de duurzame middelen van het bestuur. Normale/periodieke onderhoudswerken en herstellingswerken zijn geen investeringen. Ze strekken er enkel toe de economische waarde van een bestaand bedrijfsmiddel te behouden. Het gaat over werk dat noodzakelijk is om een bestaand bedrijfsmiddel te kunnen blijven gebruiken. Enkel wanneer er een positieve invloed is op het rendement, capaciteit of levensduur van het actief activeren we m.a.w. deze werken (= buitengewoon onderhoud).

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen aan nominale waarde. De vorderingen in het kader van de stedelijke en bovenlokale subsidies m.b.t. werkingskosten, die niet overdraagbaar zijn, worden opgenomen ten belope van het bedrag dat op de balansdatum effectief verworven is, d.i. in de meeste gevallen het bedrag van de verantwoorde kosten, verminderd met de door de subsidiërende overheid verworpen uitgaven. Toelagen en werkingssubsidies die overdraagbaar zijn naar de volgende boekjaren worden opgenomen ten belope van het contractueel overeengekomen bedrag.

De openstaande handelsvorderingen worden als volgt afgewaardeerd, tenzij specifieke gevallen:

- < 89 dagen: 0%
- 90 - 119 dagen: 50%
- 120 - 179 dagen: 75%
- > 180 dagen: 100%

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs. Hieronder wordt verstaan:

1. de aankoopprijs en bijhorende kosten indien de goederen worden aangeschaft bij derden;
2. indien de goederen zelf worden geproduceerd: de aanschaffingsprijs van de grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen, en de rechtstreeks toe te rekenen productiekosten, vermeerderd met het volledige of gedeeltelijke evenredige deel van de onrechtstreekse productiekosten.

Als de aanschaffingsprijs hoger ligt dan de marktwaarde, wordt op balansdatum evenwel gewaardeerd tegen marktwaarde.

Tevens worden de voorraden gewaardeerd volgens de volgende methode:

1. indien het redelijkerwijze materieel mogelijk is: individuele waardering van elk element;
2. in de overige gevallen: FIFO.

Geldbeleggingen en liquide middelen

De geldbeleggingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Eventuele waardeverminderingen worden bepaald op een individuele basis. Meerwaarden op beleggingsproducten worden pas in resultaat genomen bij realisatie.

Overlopende rekeningen

Kosten of opbrengsten worden pro rata opgenomen op de balans en resultatenrekening vanaf 250,00 euro, dit om een juiste toewijzing (afstemming) van kosten en opbrengsten aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben mogelijk te maken.

Werkingsubsidies die overdraagbaar zijn naar de volgende boekjaren worden op het passief opgenomen onder de rubriek 'over te dragen opbrengsten'.

Voorzieningen

Voorzieningen worden - in voorkomend geval - gevormd met het oog op:

1. de verplichtingen die op de vereniging rusten inzake rust- en overlevingspensioenen, brugpensioenen en andere gelijkaardige pensioenen of renten;
2. de kosten van de grote herstellings- of onderhoudswerken;
3. de verliezen en risico's die voor het bedrijf voortvloeien uit persoonlijke of zakelijke zekerheden, verstrekt tot waarborg van schulden of verbintenissen van derden, uit verbintenissen tot aan- of verkoop van vaste activa, uit de uitvoering van gedane of ontvangen bestellingen, uit de uitvoering van gesubsidieerde projecten, uit termijnposities of overeenkomsten in deviezen, termijnposities of overeenkomsten op goederen, uit technische waarborgen verbonden aan reeds door de vereniging verrichte verkopen of diensten, uit hangende geschillen.

De voorzieningen voor risico's en kosten beogen naar hun aard duidelijk omschreven verliezen of kosten te dekken die op balansdatum waarschijnlijk of zeker zijn, doch waarvan het bedrag niet vaststaat.

Schulden

De schulden worden gewaardeerd aan nominale waarde. De verplichtingen met een contractuele looptijd van meer dan één jaar worden opgenomen onder de schulden op meer dan één jaar. Het gedeelte dat binnen het jaar verschuldigd is, wordt opgenomen onder de schulden op hoogstens één jaar.